

Endavant

Número 10, març de 1988

Portaveu dels socialistes de Catalunya

EDITORIAL

Catalunya, diversa i plural

Sembla com si la diversitat i pluralitat —la pluralitat és una conseqüència de la diversitat, com ho és també la tolerància— fossin una llei de supervivència dels pobles petits.

Els Estats compostos —com per exemple el nostre— porten la diversitat en la pròpia composició, però els pobles se l'han de guanyar a pols; i si no aconsegueixen de tenir-ne prou, resulten aleshores pobles ensopits, monòtons, esquerps, poc dinàmics.

No és, sortosament, el cas de Catalunya. La diversitat i pluralitat són la gran riquesa de Catalunya. Constitueixen una mina d'on podem treure els recursos humans, les energies i les idees que necessitem per mantenir la identitat i, alhora, per ser diferents.

En política hem elaborat fórmules que són la des-

til·lació sàbia d'aquest nostre ésser. La concòrdia, el consens, la unitat, el pactisme han estat sovint la força d'aquest país, perquè equivalien a la suma de modes diferents d'ésser, cadascun amb la seva genuïna percepció de la realitat.

Hem de conservar la diversitat. L'hem de vetllar com la virtut col·lectiva més apreciada.

Per això resulten tan preocupants disonàncies amb el tarannà del país com les que s'han fomentat i exalçat durant els anys de govern de CDC-Pujol.

Hem de recuperar l'equilibri de Catalunya superant la fase de l'excepcionalitat, l'estat de «salvació permanent», que no té cap justificació en la normalitat democràtica i constitucional que vam pactar i subscriure.

Pasqual Maragall

SUMARI

Pàgines 2 i 3

Entrevista a **Joan Reventós**, cap de llista per Tarragona, per Francesc Sánchez.

Pàgina 4

Els eixos del programa socialista, per Antoni Dalmau.

DOCUMENT: El joc a Catalunya. Conclusions del Grup Parlamentari Socialista.

Pàgines 5 a 8

DEBAT:

Primera Convenció per una Majoria Nacional i de Progrés

Pàgina 9

La Catalunya que volem, per Núria Albó

Pàgines 10 i 11

Benvinguts als Comitès, 88

Tot per Catalunya?, per Jaume de Puig.

Convergència desequilibra Catalunya, per Martí Carnicer.

Pàgina 12

LA CAIXA DELS TRONS, per Jordi García-Soler.

LA FOTO DEL MES

La mesa del Consell Nacional que va elegir els homes i les dones que representaran els socialistes a les properes eleccions al Parlament de Catalunya.

Joan Reventós, president del PSC i número 1 de la llista de Tarragona

Milers de catalans per una majoria

Joan Reventós, president del PSC, encapçalarà la llista del partit en les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya per la circumscripció de Tarragona. Nascut a Barcelona, Reventós té molts vincles al Vendrell, on s'hi va casar i d'on prové la seva família materna».

«Penso que el vent bufa, de manera suau però bufa, en sentit favorable al que són les tesis fonamentals dels socialistes catalans»

«La creu de la política catalana és la intolerància. Noto com de forma accentuada la intolerància creix entre els responsables polítics»

«Allà on em trobo millor per desenvolupar el treball polític és allà on hi hà desigualtats, injustícies, situacions punyents que és necessari i urgent corregir»

—Com es presenten les eleccions a Tarragona?

—A Tarragona es farà una campanya electoral en la línia de les orientacions donades pel Consell Nacional de fer una campanya molt descentralitzada. En realitat, serà una doble campanya, unint el projecte global per Catalunya a un conjunt de mesures concretes per Tarragona. Mesures concretes que tenen uns fils conductors molt clars. Totes elles destinades a acarar els problemes que tenen avui les comarques tarragonines. Des de l'aigua, a la defensa de la costa, l'educació i la formació professional, la lluita contra l'atur, l'atenció als jubilats i els vells, la sanitat, en especial la psiquiatria, l'aprofitament de les immenses possibilitats de l'agricultura tarragonina davant el mercat únic europeu, etc.

—Com veus les eleccions del dia 29 de maig?

—La situació és diferent de la del 1984. El poble de Catalunya comença a ser conscient que en la gestió de competències concretes, la Generalitat té una gran incidència en la vida quotidiana dels ciutadans. Aquesta incidència hauria de ser i no és, per manca d'un projecte global que orienti la política del govern de CiU. Aquesta sensació crec que comencen a tenir-la molts ciutadans. La realitat és molt tossuda i acaba sempre per prevaler. Durant anys molts ciutadans portaven una bena als ulls. La política d'apagador, de victimisme, de no acarar de veritat els problemes reals, és cada cop menys compartida i acceptada.

Penso que el vent bufa, de manera suau però bufa, en sentit favorable al que són les tesis fonamentals dels socialistes catalans. Si aquest vent tindrà prou força per canviar la situació política catalana, i dotar Catalunya d'una majoria nacional i de progrés, que és el que nosaltres suggerim i proposem, dependrà de moltes circumstàncies. Sols ho sabrem el dia 29 de maig a la nit.

S'ha d'acabar amb la prepotència

—Què penses dels sondatges electorals que han sortit fins ara?

—Sempre tinc moltes reserves sobre els sondeigs. Dels que conec i mereixen més credibilitat es constata una certa tendència a la dispersió del vot. Aquesta tendència pot perjudicar els partits més grans. En aquest cas, la coalició de CiU i nosaltres. És possible que durant la campanya es doni

Joan Reventós creu que la intolerància és un gran error en què cau massa sovint la política catalana.

un símptoma invers. L'esforç de CiU serà conservar les coses en la situació preexistent. El nostre esforç serà anar afavorint la constitució d'una majoria nacional i de progrés. De la nostra capacitat i encert durant la campanya en dependrà el resultat final.

No és el moment de pensar en els números post-electorals. Com a partit volem guanyar. Farem l'esforç d'explicar amb claredat les nostres posicions. És la manera de crear les condicions que permetin guanyar la confiança del poble.

—Els sondatges es posicionen en

funció de si CiU aconseguirà o perdre la majoria absoluta.

—Catalunya ha experimentat quatre anys d'un govern amb majoria absoluta. També va experimentar-ho en els governs dels ajuntaments. Una de les lliçons de les darreres eleccions municipals és que el nostre poble tenia la voluntat de corregir les majories absolutes. És possible que això passi també amb el govern de la Generalitat. La prepotència amb què ha governat la coalició de Convergència i Unió ha fet obrir els ulls a molta gent. La conveniència d'escoltar els

nacional i de progrés

suggeriments dels qui han estat en l'oposició aquests anys, pot ser una voluntat que es materialitzi en les urnes. Com a demòcrata crec que el poble no s'equivoca mai. Penso que hi ha milers i milers de ciutadans, no implicats directament en la lluita política, que desitgen s'acabi amb la prepotència d'aquests anys.

—Un dels temes pels quals has mostrat més preocupació en les teves intervencions i articles és el clima de tolerància a Catalunya.

—La creu de la política catalana és la intolerància. Noto com de forma accentuada la intolerància creix entre els responsables polítics. Això té unes causes que és necessari escatir. No pretenc acusar ningú però sí que cal reflexionar sobre aquest fet. Hi ha manifestacions clares d'intolerància política. Com s'expressa la intolerància? De manera molt concreta. Els qui tenen el poder polític a Catalunya practiquen una forma de fer segons la qual allò que no es pot controlar és millor destruir-ho. És necessari respectar la tasca de tots, si es fa en profit dels ciutadans, la faci qui la faci.

LOT: «El clau per la cabota no entra»

—Un dels debats que més ha enarriat el clima de diàleg a Catalunya ha estat el de les lleis d'Organització del Territori. Què en penses, d'aquestes lleis?

—Recordes el vell aforisme «el clau per la cabota no entra»? Ens han fet unes lleis d'organització territorial, amb uns consells comarcals ara tot just creats, que vulneren un principi essencial en tota democràcia, com és que les lleis institucionals s'han de fer per consens. En aquestes lleis hi ha hagut una incapacitat total per la negociació i l'acord, tot i que institucionalment era bàsica. Són unes lleis imposades per una majoria al conjunt del poble de Catalunya. Imposada als sectors polítics catalans que no tenen la majoria però que representen un percentatge important del país. Això és un error gravíssim que, en la pràctica, es demostra de moltes maneres.

Te'n posaré un exemple pràctic, i n'hi ha molts més, de com amb el mateix esperit esbiaixat amb què s'han fet les lleis, al fer-ne el desplegament inicial, al constituir-se els consells comarcals, aquest esperit continua: les comarques estan constituïdes per una capital i un conjunt de municipis que giren entorn d'ella. Això és igual per la Garrotxa, el Baix Ebre, els Pallars

Per Reventós la situació política actual és molt diferent de la de fa quatre anys.

o el Tarragonès. Si en una comarca, el resultat electoral en la capital ha estat d'un color diferent al del conjunt dels pobles que l'envolten, el que no és políticament prudent és que passi a ser president del consell comarcal la persona que va perdre les eleccions a la capital. Si es fa això, com s'estan fent les coses, no funcionarà. El clau per la cabota no entra. Com es pot pensar que l'alcalde de la capital accepti que, per un artífici legal, passi per davant d'ell la persona que ell va derrotar democràticament en unes eleccions? Es tracta d'una evident falta de visió constructiva de l'acció política. Per què la majoria ha fet això? Ells sabran! En tot cas, és un error greu que el poden pagar els mateixos consells comarcals.

El «passotisme» juvenil està passant

—Un dels enemics dels socialistes és l'abstenció, una abstenció que es nota força en la franja juvenil. Et preocupa aquest abstencionisme?

—Sí, però el fenomen de l'abstencionisme i el «passotisme» juvenil, pel que jo conec, està passant. Probablement era un fenomen inevitable que la societat catalana i el conjunt de la societat espanyola havien de viure en els anys posteriors a la transició democràtica. Era resultat del desencís que es provoca a una població inexperta en el que és la vida democràtica, que creia que amb una votació es podria arranjar tot. La feina a fer era i és molt gran encara. Sense el retard que portem també ho és. Crec que la joventut ha començat a integrar-se en els processos d'acció col·lectiva múltiple i variada que el funcionament de la democràcia dona, i que la joventut accepta moure's amb renovat impuls, quan preval per damunt de qualsevol altra cosa el concepte de la llibertat.

—Per acabar, ¿en quin ambient et mous políticament millor, entre els joves o entre els vells? On et sents més realitzat?

—No tinc una especial preferència o inclinació prioritària per treballar amb uns o amb uns altres. Allà on em trobo millor per desenvolupar el treball polític és allà on hi ha desigualtats, injustícies, situacions punyents, que és necessari i urgent corregir. És en aquests contexts on de sempre he trobat més gratificant l'esforç d'entrega política.

Francesc Sánchez

Els eixos del programa socialista

Qualsevol contesa electoral exigeix l'ofertament davant els electors i davant del poble d'uns candidats que puguin guanyar-se la confiança del nombre més ampli possible de ciutadans. Això és, sens dubte, el que més atreu l'atenció de tothom: les cares, les actituds, la trajectòria personal i política, la imatge en definitiva. Però en realitat aquesta és només una part de la qüestió. Al costat de les persones és absolutament imprescindible d'oferir un programa coherent, ben pensat i discutit, creïble. Un programa que és la concreció en un moment determinat d'una alternativa política que té una visió de les coses i que pretén modificar-les en un sentit o altre.

Cal, doncs, un bon programa electoral, que estimuli el debat, que engresqui la gent, que li doni els elements suficients per conèixer cap a on poden anar les coses si els redactors d'aquesta proposta assolixen la majoria suficient.

La situació actual

Tot això, que és prou conegut, potser cal que sigui recordat en un context polític com el nostre, a Catalunya, on els darrers anys han estat marcats per damunt de tot per la voluntat de recuperar l'autogovern i les nostres institucions. La voluntat unitària d'aconseguir-ho ha passat al davant de tot, i en nom d'ella s'han pres moltes decisions que han anat configurant un determinat model de Catalunya; no pas el model de tots sinó el model de la majoria conservadora que ens ha governat durant vuit anys.

Ara convé donar per acabada una etapa d'una certa excepcionalitat. Recobrades les institucions, assolit un nivell important de competències i de recursos, cal posar l'accent en la necessitat d'un bon

govern, que gestioni bé i que no amagui les seves radicals insuficiències o incapacitats sota el paraigua dels símbols o de les institucions catalanes.

I el moment concret és especialment bo per encetar aquesta nova etapa. La situació econòmica de Catalunya és avui força positiva, en gran mesura gràcies a la gestió del govern socialista. Els principals indicadors econòmics ens ofereixen signes optimistes, que ens permeten de pensar en un gran salt endavant en la modernització de les estructures productives. Si la sabem aprofitar, la conjuntura actual és una gran oportunitat per fer que Catalunya progressi.

Els reptes presents

Així veiem els socialistes el panorama actual del nostre país. Però ens preocupa la manera com seran repartits els beneficis d'aquesta nova situació econòmica, si contribuirà a afavorir una minoria de privilegiats o bé ajudarà justament a disminuir les desigualtats evidents que continua havent-hi a Catalunya.

Tot el programa de govern dels socialistes està marcat per aquesta preocupació, per la voluntat explícita de saber aprofitar l'onada de creixement econòmic per modernitzar el país i per estendre la prosperitat a tothom. Ens neguem radicalment a admetre —tal com es desprèn de tots els discursos conservadors— que les desigualtats són absolutament inevitables, que hi ha d'haver per força sectors de la societat incapaços de seguir el tren del progrés i que han de restar aculats inevitablement a la marginació.

Es tracta, doncs, de dinamitzar les inversions, de repartir-les en funció dels nivells de renda de cada territori —i no com ara en què les desigual-

tats han tendit a incrementar-se— de reforçar la política de benestar social, de situar l'ocupació juvenil com un objectiu preferent, de millorar radicalment la formació professional, de doblar les inversions per a les universitats, de plantar cara a la droga, de fer una política industrial integrada, de garantir els pagesos les mateixes rendes i les mateixes prestacions dels altres treballadors... i tantes i tantes mesures en què el nostre programa concreta la voluntat política dels socialistes.

Els suports necessaris

Hi ha, doncs, un projecte socialista, que serà exposat amb detall en el nostre programa de govern. Ara cal que aquest projecte tingui el màxim suport possible i que, entorn de l'eix bàsic que en el marc de l'esquerra suposa el PSC, s'articuli una nova majoria, una majoria nacional i de progrés capaç d'oferir una alternativa de govern. Als socialistes ens en pertoca la part més important, la que sempre ha tingut el més gran suport popular; però el nostre projecte s'ofereix al conjunt de les forces progressistes catalanes per tal que el suport que obtinguem de la societat sigui el més ampli possible.

Tenim, en definitiva, l'equip humà i el programa de govern. Tenim, també, una situació objectiva que ens permet de creure que és possible de canviar les coses a Catalunya i fer caminar el nostre país per les vies del progrés, de la tolerància, de la solidaritat. Ara ens cal només ser capaços d'explicar el nostre missatge, de fer-lo arribar fins al darrer racó, de debatre'l amb tota la gent possible, fins què s'estableixi una nova majoria. Això no sols és convenient per a Catalunya sinó que és perfectament possible.

Antoni Dalmau i Ribalta

DOCUMENT

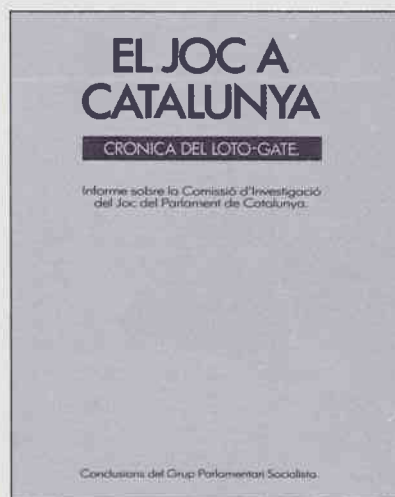
La ferida del Loto-gate

El Grup Parlamentari Socialista ha recollit en un llibret les conclusions que va fer arribar a la Comissió d'investigació del Joc del Parlament de Catalunya. Com és sabut, aquesta comissió va veure entrebancat el seu funcionament per la feina constant i obstinada dels representants del grup majoritari de CiU. En comptes d'una comissió d'investigació van convertir-la en una comissió de desinformació. No hi va faltar cap ingredient per fer patir al Parlament català un dels ridículs més grans que se li pot infringir al temple teòric del parlamentarisme i el diàleg. Si l'oposició reclamava uns documents, la majoria de CiU ho impedia. Si es reclamava la presència d'algun dels implicats, el vot del grup majoritari ho feia impossible. Si es volia treballar amb mitjans suficients, s'imposava una data molt pròxima per l'acabament dels

treballs. Que es demanava llum i taquígrafs. Doncs, CiU tancava les portes a la premsa. «Els periodistes tenen les orelles massa fines», va tenir la poca vergonya d'aduir un diputat convergent de la Comissió per declarar secretes les reunions. En fi, una joia del què no hauria de passar mai en un Parlament democràtic i modern.

Malgrat tot, els diputats socialistes presents en la comissió van treballar durant un mes a un ritme de follia per mirar d'arribar a unes conclusions dignes. I aquestes ho són. El que no són és la solució a tots els interrogants que aquest Loto-gate ha deixat al darrera. Però sí que inclouen totes les preguntes que aquest lamentable afer ha deixat sense resposta.

La lectura d'aquest «dossier» posa els pèls de punta. L'única explicació plausible que se'ns acut per entendre

que aquí no hi hagi hagut un daltabaix és que el país està ja acostumat a tot. Les acusacions que inclou aquesta crònica del Loto-gate farien envermellar d'enuig, també, els qui creiem que després de les denúncies han de venir les sancions. Que després de les decisions polítiques els qui

«El joc a Catalunya. Crònica del Loto-gate. Inclou les conclusions del Grup Parlamentari Socialista en relació als treballs de la Comissió d'investigació del Joc del Parlament de Catalunya i una cronologia d'aquest escàndol iniciada el 10 de setembre de 1982 amb el traspàs de les competències del Joc a la Generalitat».

les han prèns se n'han de fer responsables. Algú va parir la idea de com posar en marxa aquest joc i algú n'ha de pagar les conseqüències. I no sembla just que els únics que haguem de fer-ho siguem els ciutadans catalans.

I si us sembla massa arrauxada aquesta crítica, llegiu el llibre, llegiu-lo!

Primera sessió de la Convenció per una Majoria Nacional i de Progrés «Això està fet, si volem!»

El dia 5 de març es posava en marxa la Convenció per una Majoria Nacional i de Progrés. La primera cita era a les Cotxeres de Sants. Aquell dia i allí començava un nou moviment per intentar capgirar el predomini del poder polític de la dreta al govern de Catalunya.

Un miler de persones aproximadament assistiren durant un llarg dissabte a les intervencions i deliberacions d'aquesta primera sessió de la Convenció. Pius Pujades, el periodista que conduí l'acte en la seva sessió matinal, ja va avançar d'entrada que l'èxit d'aquesta majoria de progrés dependrà de la claredat i nitidesa amb què pugui fer arribar el seu missatge al conjunt del poble de Catalunya. Per ell, una part important d'aquest missatge és recordar que el nacionalisme a Catalunya ha estat tradicionalment d'esquerra, tot i que la dreta ha pretès fer creure el contrari a l'electorat.

Aquesta primera trobada de la Convenció va comptar amb l'àgil i brillant intervenció del filòsof Josep Ferrater Mora, de ciutadania nordamericana però amb un arrelament i coneixements evidents de la realitat catalana. Ferrater va basar el seu discurs en recordar que el catalanisme no l'ha de monopolitzar ningú. «Tampoc l'esquerra», va dir per prevenir d'aquesta temptació. Segons ell, el catalanisme serveix pel desenvolupament tant de Catalunya com d'Espanya, i d'Europa, però s'hauria de rebutjar el nacionalisme tancat. «Les tecnologies i la ciència teòrica necessiten uniformitat», va dir però també va afegir que «si en el món hi hagués una sola espècie animal, desapareixeria», en al·lusió a la necessitat de respectar i potenciar les característiques culturals pròpies de cada poble.

En la seva intervenció, l'empresari Xavier Muñoz va ser dur en acusar la dreta de tenir «una proposta estúpida de ser catalans», i de fomentar l'«actual irracionalitat nacionalista». Muñoz va tenir paraules de record per la Conferència d'Homes i Dones d'Esquerra que es va deteriorar, al seu entendre, per no veure la longititud d'una proposta cridada a potenciar la creació d'una opinió pública

Un miler de voluntats per aconseguir una majoria nacional i de progrés (Foto: El Periódico)

favorable a l'esquerra. Per ell, el que cal és refer el projecte d'unitat de l'esquerra, evitant l'esquerranisme abstracte i el nacionalisme sense sentit.

Oriol Bohigas, l'arquitecte, va recordar que ens movem en una civilització urbana i que és a la ciutat on es creen els fenòmens progressius i associà el ser urbà amb una concepció més universalista. Criticà la divisió territorial aprovada per la majoria de CiU al Parlament de Catalunya, en considerar que és «un pas endarrerat en el procés d'urbanitat de Catalunya». El risc que Bohigas detecta és que «podem convertir aquest en un país sense cultura urbana, i sense aquesta cultura no podem posar-nos al dia». També va assenyalar en el decurs de la seva intervenció les mancances que pateix en la universitat, el sistema educatiu, els cascos antics de les ciutats o la pròpia política territorial, que, segons ell, hauria d'inclinar-se molt més cap a l'educació de la població.

«Els pobles avancen i avancen només perquè les persones que els formen volen avançar i saben fer-ho. No

pels governs, els líders o els pastors que els volen conduir». Amb aquestes paraules, el vice-president socialista del Parlament de Catalunya, Isidre Molas, va començar un discurs força ideològic. Molas creu i així ho va dir que «existeix i hem de confirmar l'existència d'una majoria nacional, progressista, democràtica, liberal i socialista a Catalunya». Pel que cal lluitar és, en paraules d'Isidre Molas, és per «fer més grans i més iguals les llibertats de les persones». L'única intolerància, segons ell, ha de ser a la intolerància i al recurs místic a algú que posseeix la resposta i l'únic camí. Va fer, a més, una clara distinció entre dues tradicions liberals. Una, la que no té res a veure amb la tradició de l'esquerra, que la componen els liberals «de la subvenció i el pessebre». L'altra, aquella en la que creu Molas, és la dels «que creiem que tothom té dret a una quota de llibertat personal i col·lectiva».

Per Molas, la represa econòmica hauria de suposar un reequilibri de la llibertat i la igualtat. També va plantejar una dicotomia entre les persones «antis» i «pros». «Els «antis», va

dir, quan guanyen, destrueixen. Als «pros» els costa molt guanyar, però quan guanyen creen. I també quan perden». Va concloure que, per tant, cal ser pros, ja que «les pedres serveixen per construir, no per tirar-se les pel cap». Finalment, va acabar afirmant que «la missió del poder polític no és controlar sinó animar la societat. Controlar és garratibar una societat, i necessitem una Generalitat pels sis milions, no per controlar-los. Depèn de nosaltres que la Generalitat sigui rerepartida». «En política no es pot xupar roda sinó marcar el ritme», va ser el seu consell de comiat als assistents a aquesta primera sessió de la Convenció.

Jordi Solé Tura, que serà diputat pel PSC en la pròxima legislatura del Parlament català, va reclamar en la seva intervenció que calia refer el pacte constitucional. «A Catalunya —va dir— no hem avançat en la solució d'aquest pacte. Hem anat endarrerat». La identitat nacional catalana s'ha anat construint com abans de la Constitució (amb ressistencialisme, sense acceptar les crítiques internes) i aquest problema esclata contínuament en petits detalls. Qualsevol cosa és una ofensa nacional. Si no ho aturem, i només podem fer-ho nosaltres, anirem de mal en pitjor».

Solé Tura va dir també que a Catalunya comptem amb un fet insòlit, que no es dona enlloc del món: «Tenim un govern absolutament irresponsable. És inútil exigir-li res. Si no van les coses és culpa dels altres, i si van és malgrat els altres. No hi ha manera!». Denuncià que s'han creat dues categories artificials de catalans en funció de si són fidels o no a l'actual majoria parlamentària que governa Catalunya. Segons el catedràtic de Dret Polític, el problema de país és un altre. El problema és saber cap a on va Catalunya. L'esquerra ha dit que vol el federalisme, però Solé Tura afirmà que no sap veure què vol Convergència. Mentre Espanya canvia, entra a la Comunitat Econòmica Europea, avança, tot i mantenir inèrcies del passat, a Catalunya ens entremen discutint sobre mascotes

(passa a la pàg. següent)

Una majoria nacional i de progrés és convenient per Catalunya

I. Un moment decisiu en el procés d'afirmació nacional de Catalunya

Durant deu anys, entre 1977 i 1987, els catalans hem viscut el període més llarg d'autonomia política de la nostra història contemporània.

Avui, perquè els intents de tergiversació històrica no acabin emmascarant la realitat, cal afirmar clarament que el camí fet només ha estat possible perquè a les primeres eleccions, el juny de 1977, les esquerres van ser majoritàries.

Aquella majoria nacional de progrés féu possible el ràpid procés de restabliment de la Generalitat i el retorn del President exiliat, Josep Tarradellas. En una transició complexa i a voltes confusa, aquells esdeveniments catalans constituïren el fet més nítid de trencament democràtic: entroncaven la nova democràcia amb la que havia caigut sota el franquisme, reivindicaven amb honor la nostra pròpia història nacional i mostraven nítidament no

tan sols la nostra voluntat de ser, sinó la nostra voluntat i capacitat d'avançar en el camí de l'autogovern democràtic, de la creixença nacional i del progrés. Durant la dècada 1977-1987 hem assistit a profundes transformacions en la configuració del sistema de forces polítiques de Catalunya. El mapa polític de la dreta s'ha recompost i la representació dels sectors socials més conservadors de la societat catalana —que el 1977 era exercida en primer lloc per la UCD— és avui pràcticament monopolitzada per la coalició de Convergència Democràtica i Unió Democràtica.

També el bloc de les forces d'esquerra ha estat sotmès a intensos processos de canvi. L'espai comunista, que durant la dictadura va desplegar una tasca essencial per als interessos nacional de Catalunya i que en els primers anys de la transició es va constituir en la segona força política de Catalunya després del socialisme, ha viscut una profunda crisi. El nacionalisme radical, no ha acon-

seguit mai de superar el caràcter de força minoritària i no ha pogut connectar realment amb els amplis sectors d'esquerra i catalanistes que havien protagonitzat la transició. L'espai socialista s'ha consolidat com a punt de referència fonamental de l'esquerra, i gradualment s'hi ha anat aglutinant els sectors progressistes més nombrosos de la societat catalana.

Però també aquest espai ha hagut de passar un procés complex i difícil. El Partit dels Socialistes és el resultat del procés d'unitat orgànica probablement més complicat i arriscat viscut per cap força política durant la transició. I aquest procés s'ha saldat positivament. És hora de reconèixer la importància innegable d'aquest fet, gràcies al qual els sectors populars i progressistes han donat la seva representació política a unes forces de signe catalanista les temptacions «lerrouixistes» no han trobat un espai on prosperar i el procés de recuperació de l'autonomia política s'ha pogut establir i

(ve de la pàgina anterior)

olímpiques o programes de televisió convertits en escàndols nacionals. «L'actual majoria ens porta a un camí sense sortida», concloué Solé Tura, que també creu que «correm el risc que Barcelona acabi sent una capital de segona».

També es va queixar que la Catalunya tencadeta defensada per Convergència esdevingui cada cop més un motiu de broma vista des de fora. «No ho hem d'admetre. Catalunya és una cosa molt seriosa», va afegir.

Oriol Martorell va fer una crida al pluralisme, afirmant que «cal tornar a promoure la il·lusió de finals dels anys setanta». El director musical va dir que «el nostre interlocutor essencial és el PSC, però hem de dialogar amb totes les forces que treballen en el sentit d'anar cap a una Catalunya de progrés». Per Martorell l'esforç de la Convenció ha de fer que cualli la idea que cal un relleu en el govern: «S'han d'ampliar tots els espais electorals de les forces d'esquerres i que unes i altres es complementin». Va acabar convençut que «el canvi necessari és possible», però va recordar que «això és demàpassat. No tenim ni un minut per perdre».

L'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, va saludar també l'inici dels treballs de la Convenció i es va mostrar optimista en quant a la possibilitat d'arribar a aconseguir enteses. «A l'Ajuntament de Barcelona hi ha sump-

tomes que això és possible»; va assegurar. Entre les fites obtingudes mitjançant aquesta entesa va destacar el sistema sanitari de Barcelona, el Parc Tecnològic del Vallès, el Museu d'Art Contemporani o la Carta Municipal. Va assenyalar també però les mancances i els errors greus com les Lleis d'Ordenació del Territori que va qualificar d'«estropici». Entre els problemes que Catalunya encara té pendents i que són urgents de resoldre va esmentar l'Eix Transversal, el de l'aigua de l'Ebre, el tràfic de Barcelona, l'expressió Regional Mataró-Vilanova, el metro, les universitats («què poc que va trigar la República en posar-les al dia», s'exclamà), l'escola («encara vivim del record», va dir), la Ciutat Vella de Barcelona («un tema d'Estat», segons Maragall), o la recuperació dels que són fora («a Madrid, Stuttgart, o els Estats Units, ...»). Va acusar la dreta de combinar fatalisme i beneficiència, contraposant una esquerra que sigui capaç de desmontar la màquina de la misèria. Tirar endavant el federalisme va ser una altra de les idees que Maragall va aportar en el seu discurs. I també la de que els mites de la dreta perden força «L'egoïsme social i nacional estan de davallada a tot arreu», va afirmar al temps que va exigir el treball de tots: «No tenim el dret de no posar la nostra força a treballar». No hi ha millor sorpresa que la del poble que es troba sol, amb el futur a les mans, com una sèrie d'individus disposats a

autogovernar-se».

La Convenció es va reunir la tarda d'aquest dissabte en quatre comissions. En una d'elles —«Catalunya: perspectiva europea i internacional»— van formar la mesa d'oradors Josep Ribera, Xavier Rubert de Ventós, Josep Verde, Blanca Vila i Josep Maria Carbonell, que va fer de moderador. Lluís Armet, Joan Anton Benach, Lluís Medir i Carles Navales van presidir el debat sobre «El desenvolupament institucional», mentre que la ponència «Municipis i construcció nacional» va ser dirigida des de la Mesa per Jordi Borja, Antoni Dalmau, Josep Roig, Josep Maria Socias i amb Jordi Liguerra, com a moderador. Finalment, en la ponència «Catalunya i Espanya: democràcia i federalisme» hi van intervenir Xavier Arbós, Antoni Castells i Miquel Porta essent-ne Carles Martí el moderador. Els debats de les quatre comissions van comptar amb nombroses intervencions dels assistents, de manera que el temps de treball es va quedar curt. La Convenció, però, tenia els seus horaris i calia tornar a la sala central de les Cotxeres de Sants per assistir a la cloenda d'aquesta primera trobada.

«Això està fet, si volem». Aquest és l'eslogan que Manuel de Forn va repetir diverses vegades en l'acte de cloenda. De Forn va dir que «avui comença una mobilització en la qual cal sentir el màxim nombre de veus». Es va plantejar moltes preguntes repas-

sant la gestió del govern dretà de la Generalitat: «Perquè hem de pagar mil milions de pessetes en propaganda de la Generalitat, quan amb aquests diners es podrien fer tantes coses? Com és que estem en aquest punt tant trist en la vida de les nostres universitats? Perquè es produeix aquesta pressió del govern de Convergència contra els ajuntaments catalans? Perquè es dona aquest intervencionisme cultural tan absurd? Perquè es converteixen en funcionaris els alts càrrecs de la Generalitat? Qui es preocupa per les classes subalternes?...». Manuel De Forn va acabar dient que la Majoria Nacional i de Progrés ha de treballar per aconseguir una alternativa «perquè el 30 de juny, quan el nou govern català comenci a funcionar, podem exigir-los més, perquè seran els nostres».

Les darreres paraules d'aquesta primera sessió de la Convenció les va posar altre cop Oriol Martorell, que va concloure que ara tot depèn «només del que fem nosaltres». «Cal escampar la nostra il·lusió i esperança fins la victòria. A Catalunya existeix una majoria nacional i de progrés. Aquesta majoria pot vèncer i vencerà. Ningú pot defallir de la responsabilitat que avui hem prè», va dir, per acabar repetint les paraules que ja havia pronunciat aquell mateix matí: «No ens podem dormir. Això és demàpassat».

Francesc Sánchez

DEBAT

fonamentar sobre una voluntat d'integració de la societat catalana.

Però els costos d'aquesta unitat també han estat considerables. La veu del socialisme català ha estat sovint condicionada per la seva vinculació amb el socialisme espanyol. Sectors importants de la societat catalana han trobat a faltar la posició de ferma que esperaven de l'esquerra majoritària per denunciar els errors, quan n'hi ha hagut, d'una política poc respectuosa amb l'autonomia de Catalunya per part del govern central.

Les conseqüències d'aquests canvis són evidents. El nacionalisme conservador ha assumit la representació política del catalanisme de molts sectors de la població que no comparteixen pròpiament el seu projecte nacional ni la seva ideologia. El projecte nacional de les forces d'esquerres s'ha vist difuminat i, políticament, ha estat superat per l'enfrontament entre el nacionalisme conservador i el centralisme; aquest ha estat el signe dels darrers anys a la vida política de Catalunya.

Aquest enfrontament és frustador i desgastador, perquè serveix per reforçar políticament i electoralment l'espai de la dreta conservadora, però no permet obtenir resultats apreciables en l'aprofundiment de l'autogovern. Convergència —que va aprofitar amb èxit les contradiccions i limitacions de les esquerres catalanes— ha assolit una posició fortament predominant i s'ha instal·lat amb una desimboltura abusiva a la Generalitat, mentre que ha anat decantant-se ostensiblement cap a la dreta. En part, pel seu propi impuls i pels seus propis interessos —sovint no gaire coincidents amb els de la seva base electoral— i en part per unes circumstàncies que l'han anada involucrant cada vegada més íntimament amb les percepcions i els interessos de la dreta espanyola, i d'una dreta espanyolista a Catalunya, que en el passat havia donat proves permanents de col·laboracionisme amb qualsevol aventura anticatalana i antidemocràtica quan això semblava afavorir els seus interessos. L'expansió d'una mena de neonacionalisme instrumental de la dreta, que s'aprofita a fons de l'actual estat de coses, és un dels trets més inquietants d'aquesta evolució.

Avui la vida política de Catalunya apareix marcada per un fet: la recuperació de l'autogovern és un èxit que correspon al conjunt de la societat catalana i a la totalitat de les seves formacions polítiques; però els rendiments polítics d'aquesta recuperació no seran òptims mentre apareguin monopolitzats per un projecte polític de signe conservador.

Per això, el moment és decisiu. Es donen les condicions necessàries perquè de nou un projecte nacional impulsat pels sectors més progressistes de la societat catalana pugui permetre, com ara fa deu anys, de fer un salt qualitatiu endavant.

Oriol Martorell, Jordi Solé Tura, Isidre Molas, Oriol Bohigas, Xavier Muñoz i Josep Ferrater Mora: en la història més recent de Catalunya els sectors més progressistes han tingut un paper cabdal pel restabliment de les llibertats nacionals. (Foto El Periódico).

En el terreny econòmic, el país pot fer un gran pas endavant en la mesura que se sàpiga aprofitar una conjuntura especialment favorable, a condició que l'obra de govern resolgui satisfactoriament alguns reptes fonamentals en els terrenys de les infraestructures, de l'ensenyament universitari, del desenvolupament tècnic i de la formació professional i tecnològica.

En el camp de la cultura, les energies estan a punt per avançar significativament, sempre que el procés de catalanització no sigui segrestat o minimitzat per unes opcions reaccionàries i sempre també que la creació no sigui paralitzada o entrebancada pel dirigisme i el clientelisme. En matèria d'ensenyament, l'atenció preferent a la Universitat, a la formació professional i tècnica i a la millora pedagògica sota unes guies de renovació i rigor ja no depèn fonamentalment dels condicionaments pressupostaris o de competències, sinó de factors polítics de decisió, entusiasme i participació.

En el terreny social, l'autogovern, més que predicar la compassió, ha de prendre consciència que té la possibilitat real de fer una política de redistribució social i d'equilibri territorial capaç d'evitar una escissió comunitària com les que avui viuen les societats regides per governs neoconservadors (dualisme social que a casa nostra prendria un caràcter de més específica gravetat en la mesura que s'hi imbricarien factors culturals i lingüístics).

En conjunt, tot sembla a punt per a una nova situació. Es donen les circumstàncies necessàries perquè pugui reeixir una gran iniciativa nacional de signe progressista. Però la situació en què estem és una cruïlla. També s'hi poden interposar factors de signe negatiu. La continuïtat de l'actual projecte conservador corre el risc de mantenir la seva lò-

gica estèril i frustradora. I, cosa que encara seria més greu, corre el risc de mantenir els sectors populars i progressistes de la societat catalana al marge del procés de consolidació de l'autogovern; aquest fet fóra de conseqüències imprevisibles sobre les formes de representació política que aquests sectors poden acabar adoptant i, per tant, sobre la configuració del sistema de forces polítiques a Catalunya.

Estem, doncs, en un moment especialment decisiu. Un procés fràgil, reeixit a base de difícils equilibris, que tant es pot consolidar i aprofundir com a començar-se a esquarterar. Naturalment, la direcció que seguirà el curs de la vida política de Catalunya depèn de la voluntat de les forces polítiques, de l'encert que puguin tenir a formular els seus projectes i a corregir i modular les seves propostes. Però també depèn fonamentalment, de la capacitat de mobilització i d'incidència dels sectors més actius i progressistes de la societat catalana per participar en aquest procés i

condicionar-lo.

És per aquests motius que els sotasignats creiem necessari de plantejar a la consideració pública unes propostes que ajudin a desbloquejar l'actual situació política catalana.

II. Unes propostes per a una nova majoria nacional de progrés.

Volem assenyalar la nostra convicció que l'objectiu d'una nova majoria nacional i de progrés, en el Parlament i en el Govern de Catalunya, és avui a la vegada convenient i possible.

És un objectiu convenient per a Catalunya perquè és la fórmula capaç de permetre unes noves cotes de competències i un nivell més ample i potent d'autogovern polític, no pas en el simple terreny de l'enfrontament retòric, sinó de la negociació concreta. Aquests darrers anys hem fet la prova que una tàctica orientada al conflicte formal no reporta resultats pràctics perceptibles. Les relacions entre el Govern de Catalunya i el Govern de l'Estat han d'estar presidides per la lògica dels interessos, moltes vegades contraposats, i no per la lògica de l'emotivitat. En aquest sentit, una nova majoria progressista de govern, bastida al voltant de les opcions majoritàries de l'esquerra i amb els més amplis suports parlamentaris, és avui la solució més idònia.

Un govern nacional de progrés també és convenient en una conjuntura de relançament econòmic, per donar a l'obra de govern una perspectiva reformadora favorable als sectors populars de la societat catalana i per tornar a la Generalitat una co-

(passa a la pàg. següent)

DEBAT

(ve de la pàgina anterior)

loració més oberta i plural, que permeti aglutinar esforços més amples i potents i, en conseqüència, una ambició i un dinamisme de més volada.

Avui aquesta nova majoria de progrés és possible. El temps pitjor de l'ofensiva conservadora que s'ha produït a Catalunya i a tot Europa ja ha passat. Les crisis, grans i petites, dels diversos sectors de l'esquerra han estat superades. La coalició Iniciativa per Catalunya ha emprès un procés de recuperació. Esquerra Republicana s'ha alliberat de la presència minoritària i coactiva en el govern de Convergència i dels nuclis que, des de dins mateix del partit, preconitzaven l'entesa subordinada amb la dreta. Els socialistes catalans apareixen units i amb un marge de maniobra cada vegada més ample, com ho testimonia el ressò de la seva proposta federalista. El debat d'orientació política al Parlament (octubre 1987) ha posat de manifest un sensible acostament de les perspectives i els projectes immediats d'aquestes forces polítiques.

Però la possibilitat —que afirmem ben real— d'un canvi de la correlació política no depèn únicament —ni tan sols, potser, fonamentalment— d'una recuperació d'aquestes forces polítiques i d'un acostament entre elles. Depèn substancialment de la capacitat de reacció i mobilització general dels sectors de progrés de la societat catalana, que avui, n'estem persuadits, són majoria en el nostre país.

És a aquesta majoria social, activa i dinamitzadora de la societat civil, des de les classes treballadores fins als sectors empresarials més dinàmics, a qui avui correspon, des del seu pluralisme, la possibilitat de decidir. Homes i dones que volen participar en la definició del nostre futur col·lectiu: obrers, professionals i tècnics, joves, pagesos, empresaris de mentalitat oberta i moral de treball, gent de la cultura i les arts... Tots ells tenen avui la capacitat de decidir si volen que la situació continuï com ara o si volen un canvi de panorama i l'obertura d'unes noves perspectives.

El nostre missatge a aquesta majoria és un missatge concret. Avui convé una nova majoria polí-

tica a Catalunya: una majoria nacional i de progrés. Per fe-la possible en les eleccions de 1988 són necessàries les condicions següents: que els socialistes catalans aconseguixin dinamitzar al voltant del seu projecte el màxim suport electoral possible; que es produeixi un increment general de les opcions de progrés; que es verifiqui un acostament entre aquestes opcions a fi de constituir una majoria parlamentària i de govern; que l'esquerra no enquadrada en els partits es mobilitzi; que hi hagi un gran debat nacional sobre la tasca política i de govern que haurà de realitzar la nova majoria.

És, doncs, necessària una iniciativa de diàleg i de debat amb les forces polítiques que poden representar aquest projecte nacional i de progrés, en especial amb el Partit dels Socialistes de Catalunya. Una iniciativa que permeti establir un espai de suport, però també de conformar aquesta nova majoria nacional i de progrés.

Us convidem a participar en aquesta iniciativa i a treballar amb nosaltres per guanyar aquests objectius.

Així són els participants a la Convenció

Del prop d'un miler de persones que van assistir a la primera sessió de la Convenció per una Majoria Nacional i de Progrés, un 40% va omplir un formulari que se'ls entregava a l'entrada de les Cotxeres de Sants, on es va celebrar aquesta primera trobada. De les seves respostes s'en pot deduir una mica el perfil dels assistents, dels qui aposten per aquesta majoria nova.

Un 61 per cent de les enquestes va ser omplert per homes i un 39 per cent per dones. Acceptant la tesi, que a partir d'ara donarem com a bona, que les respostes equivalen a la generalitat dels assistents, això vol dir que 4 de cada 10 assistents a la Convenció eren dones.

Pel que fa a les franges d'edat, la més nombrosa és la que va dels 36 als 45 anys, que inclou un 30 per cent dels assistents. Les franges entre 26 i 35 anys i entre 46 i 55 anys són gairebé idèntiques (un 22 i un 23 per cent, respectivament). Un 12 per cent eren joves entre 16 i 25 anys, un 8 per cent gent entre 56 i 65 anys i un 3 per cent superava els 66 anys. Agafats en bandes més àmplies resultaria que la franja central, entre 36 i 55 anys, inclou el 53 per cent dels assistents, mentre que un 34 per cent serien més joves i un 13 per cent més vells.

El coneixement del català és quasi absolut. Un 80 per cent diu que el parla i l'escriu mentre que un 15 per cent assenyalava que l'entén i el parla.

Una convenció d'homes i dones que volen participar en la definició del nostre futur col·lectiu encetant una iniciativa de debat i de diàleg.

Només un 5 per cent l'entén però no el parla.

En quant als usos idiomàtics, el 64,4 per cent dels assistents parlen català en família, essent un 20,7 per cent els que usen el castellà a casa. Un 15 per cent dels que van assistir a aquesta primera Convenció parlen ambdós idiomes amb la família.

Els membres de la Convenció se senten més atrets pel canal català de televisió espanyola que per TV-3. Així un 33,5 per cent diu que veu TVE-Sant

Cugat tots els dies, essent aquest percentatge només del 19,5 per cent pel que fa a TV-3. Un 28,1 per cent diu que veu TVE-Sant Cugat 2 o 3 cops per setmana, mentre que només un 22,6 per cent cita aquesta periodicitat en parlar de TV-3. En canvi, a l'altre extrem del ventall, un 33,8 per cent dels assistents només veu TV-3 de tant en tant, essent aquest percentatge inferior pel què fa a TVE-Sant Cugat (28,1 per cent). Aquest comentari queda més clar en el darrer dels apartats. Un 16,1 per cent dels membres de la Convenció no veuen quasi mai TV-3 mentre que només un 6,9 per cent diuen el mateix en relació a TVE-Sant Cugat.

Els assistents a la Convenció són lectors habituals. Quasi la meitat (49%) llegeixen més d'un diari cada dia, i un 43% en llegeix un diàriament.

El diari més llegit és EL PAÍS, al qual s'apunten el 75 per cent dels assistents; és a dir, tres de cada quatre. El segueix el *Diari de Barcelona* que atreu les simpaties d'un 61,1 dels presents. *El Periódico de Catalunya* compta amb dos de cada cinc dels assistents entre els seus lectors mentre a *La Vanguardia* se n'hiapunten un de cada quatre. Molt lluny queda l'*Avui*, només amb un de cada 10 assistents a la trobada.

En revistes abassaga *El Món* amb un 48,9% de preferències. Molt allunyats queden la resta de setmanaris, encapçalats per *Tiempo* amb un

21,4%; *Cambio 16*, amb un 16%; *L'Avenç*, amb un 11,5%; *El Globo*, amb un 8,4%; *El Temps*, 5,8% i *El Saber*, 2,3%.

Les revistes esmentades pels assistents són *Ajoblanco*, *El Independiente* i *Panorama*. Abunden també les publicacions locals o sectorials, així com també les estrangeres.

L'apartat de ràdio dona com a primera dada que un de cada dos assistents la escolta tots els dies. Un de cada 8 diu que ho fa dos o tres cops per setmana, mentre que un de cada 5 ho fa de tant en tant o quasi mai.

L'emissora predilecta és *Ràdio 1*, de *Radio Nacional* (30,5%), seguida de *Catalunya Ràdio* (29%), *Ràdio Barcelona* (24%) i *Ràdio Quatre* també de *Radio Nacional* (22,5%). Més avall queden *Antena-3* (8,8%), *Radio Minuto* (5%), *Radio Cadena* (5%), *Radio Miramar* (4,2%) i *Radio Popular* (3,4%).

La gent afegeix les emissores exclusives de música clàssica (*Catalunya Música* i *Ràdio 2*, amb un 6%), *Radio 80 Serio Oro*, música diversa (4,2%), *RAC 105* (3%), *Cadena Catalana*, *Radio Salut*, etcètera, amb una presència notòria de les emissores municipals.

Aquest és una mica el perfil dels assistents a la Primera Convenció, un perfil que quedarà molt més ben definit en les properes sessions d'aquesta trobada per una majoria nacional i de progrés.

La Catalunya que volem

La imminència de les eleccions autonòmiques ens ha de fer reflexionar sobre el model de Catalunya que volem. Dit així sembla un tòpic però no ho és en absolut. Per desgràcia hi ha un estat de crispació i gairebé diria d'odi, completament irracional que abraça una gran part d'aquest nostre poble, tradicionalment tingut per assenyat, tolerant i dialogador, pactista, deia l'historiador Vicens i Vives.

Des de fa vuit anys s'ha anat martellejant la població de Catalunya amb unes idees primàries a les que un sector molt important de catalans ha respost amb la mateixa primarietat:

- hi ha catalans i anticatalans
- per ser bon català s'ha de votar Pujol
- qui va contra Pujol va contra Catalunya
- els socialistes són els dimonis.

Jaume Lorés diu que no es pot dir que aquests postulats siguin feixistoides i potser té raó però jo no sabria com anomenar-los perquè dir que són maniqueïstes encara és més exòtic.

El fet és que, per trencar aquest procés, Convergència hauria de perdre les eleccions o, almenys, hauria de perdre la majoria al Parlament. El problema és saber quanta gent és d'aquesta opinió o quanta gent es pot convèncer abans del vint-i-nou de maig. No és cap empresa fàcil. Fer entendre les coses és molt més complicat que donar consignes elementals i, sobretot, que permetre i estimular l'odi contra un col·lectiu, siguin estrangers, siguin banquers, siguin socialistes.

Sentir-se blanc d'un odi injustificat és revoltant. Contestar amb un contra-odi és estèril. Plorar i lamentar-se és contraproduent. ¿Què s'ha de fer doncs?

Jo diria que, primer de tot, cal estar convençut de la dolenteria intrínscica d'aquests atacs. Als socialistes catalans ens van agafar tant de sorpresa que potser no vam saber reaccionar amb la contundència i amb la rapidesa que calia. Encara pitjor. Alguns es van arribar a creure les mentides. Aquest estadi ja ha passat però ens ha fet perdre temps i oportunitats. Jo diria que, en aquest moment, no hi ha cap socialista que dubti ni una mica de la seva catalanitat. Però la bandera és a les mans dels convergents. Això seria infantil de no acceptar-ho i em penso que seria absurd començar a barallar-se per arrabassar-los aquesta bandera de les mans.

La nostra ofensiva ha d'anar per uns altres camins, cosa que han vist molt clara els qui han preparat el projecte de programa. És el camí que assenyala Raimon Obiols al Mercat de les Flors. Essencialment és defugir el bi-partidisme, no reduir la vida política catalana a socialistes i convergents i fer tots els esforços possibles per integrar en acords comuns tots els partits que creuen en un

i QUI EM DIGUI RES
LI TALLO LA SARDINA

Parlament fort i en un respecte a la pluralitat. Un Parlament actiu que no sigui la trista «veu del seu amo». Que s'obtinguin acords consensuats sobre els grans temes i que es reconegui la diversitat política d'aquests famosos sis milions, de catalans, sí, però no pas de convergents.

Aquestes idees o d'altres més o menys semblants, no són electoralistes. Això és cert. Les masses es mouen visceralment. Però si només els oferim carnassa caurem en un cercle viciós i demostrarem amb els fets la nostra falta d'esperança en la possibilitat que la massa es converteixi en un conjunt de persones capaces de sospesar raons i de tenir criteri.

En aquest moment, ningú no ha guanyat les eleccions per molt que s'anunciïn els resultats previsibles a tocs de trompeta. Els socialistes no les guanyarem atacant frontalment Jordi Pujol. Quan una persona té seguidors fanàtics, aquests no faran cas de crítiques per molt importants i demostrables que siguin, com és ara els vuitanta-set mil milions de pessetes de deute ocult de la Generalitat. Cal que aquests temes surtin als diaris i se n'ha de parlar sempre que es pugui però no davant les multituds. És prou recent el cas austriac. L'intent de desacreditar Kurt Waldheim durant les eleccions va provocar l'efecte contrari: que molts austriacs fesin pinya al seu costat.

Em sembla molt més efectiu assumir plenament el nostre programa, prescindir de confrontacions

i mirar d'engrescar els catalans oferint-los idees noves. Oferint-los la possibilitat d'una millor gestió d'aquests sis-cents mil milions de pessetes que administra la Generalitat i demostrant que això és possible perquè ja s'ha experimentat als Ajuntaments o a la Diputació.

Hi ha molts ocells de mal averany que fan articles als diaris dient que ja donem les eleccions per perdudes. Si fos així, seria més còmode no presentar-se, no fer llista i dir: adeu-siau!, ja tornarem d'aquí quatre anys (llastima que una actitud així no fora ètica perquè seria ben divertit provar de fer-ho a veure què passava): Els qui escriuen aquests articles són uns provocadors o uns cíncics. Nosaltres sabem que podem perdre perquè no som uns inconscients i tenim nocions de la composició, diguem-ne ideològica que en aquest moment és majoritària a Catalunya. Però som capaços de superar la mica de desànim que ens poden dur les previsions anunciades i de treballar a fons, precisament perquè hem de mirar de fer quedar malament aquestes previsions. Hem de repetir, sense crispar-nos però sense cansar-nos, que Catalunya és de tots, que la diversitat és font de riquesa, que ja estem cansats de propagandes buides i que, passi el que passi, continuarem amb el mateix entusiasme.

Núria Albó

esquerra llibertat

amb Raimon Obiols
i el socialisme català
Catalunya hi guanyarà

comités

Convergència desequilibra Catalunya

Convergència està entestada en impedir el reequilibri territorial i social de Catalunya. A unes lleis d'ordenació territorial que dificulten el creixement ordenat del país, el govern de CDC li afegeix una política inversora que no només no retalla les diferències entre comarques riques i pobres sinó que les incrementa.

L'anàlisi de la distribució comarcal de la inversió de la Generalitat en el període de 1982 fins a 1988 afecta en total quasi bé 200.000 milions de pessetes.

Les xifres que utilitzem corresponen a les dades reals publicades per la Conselleria d'Economia i Finances dels anys que van de 1982 a 1986 i les previsions pressupostàries dels anys 1987 i 1988. Les conclusions més immediates que se'n treuen són les següents:

Les dues comarques més afavorides són:

Pallars Sobirà amb 435.000 pts. per habitant.

Vall d'Aran amb 186.000 pts. per habitant.

Per contra les comarques menys considerades han estat:

Maresme amb 14.000 pts. per habitant.

Baix Penedès amb 15.000 pts. per habitant.

Si, sense entrar en els particularismes de cada comarca volem fer una anàlisi més global podem veure que agafant les tres comarques més pobla-

% inversió	% població	Pts./habitant
23,7	8,0	94.116
46,5	45,6	32.534
29,8	46,4	20.552
100,0	100,0	31.923

Any	Inversió en pessetes per habitant en	
	Comarques amb vot de CiU baixa	Comarques amb vot de CiU alt
1982	3.537	5.752
1983	3.830	5.838
1984	2.540	5.429
1985	3.891	6.947
1986	4.529	6.416
1987	2.115	4.748
1988	3.847	9.921
TOTAL	24.289	45.052

des de Catalunya, Barcelonès, Vallès Occidental i Baix Llobregat, que sumen més del 60% de la població, tan sols absorbeixen el 42% de la inversió amb una mitja de 22.477 pts. per habitant, mentre que el 40% restant arriba a les 46.426 pts. per habitant.

Dit d'una altra manera la meitat de la població rep una inversió que és el doble de la que rep l'altra meitat.

Aquesta discriminació es fa més patent si comparem la inversió de les comarques amb les poblacions respectives.

És a dir, hi ha una quarta part de

la població de Catalunya que rep més de tres vegades la inversió que li correspon, mentre que una altra quarta part sols rep un 60% del que li pertoca per mitja.

Aquesta distribució comarcal de la inversió del govern de CiU no s'ha enfocat per combatre un dels problemes més greus de la nostra societat: l'atur.

Així podem veure com aquelles comarques que tenen un percentatge d'atur superior al mig han rebut unes 24.000 pts. per habitant, mentre que les comarques que tenen una taxa d'aturats per sota de la mitja han re-

but unes 47.000 pts. per habitant.

És a dir, s'ha produït una inversió doble de la mitjana en aquelles comarques en què l'atur era més baix.

Tampoc l'equilibri entre comarques riques i comarques pobres s'ha fomentat a partir de la inversió del govern Pujol.

Si deixem de banda el cas del Barcelonès com a comarca amb una situació especial podem veure com el promig en les comarques riques ha estat de 41.000 pts., mentre que en les comarques pobres ha estat de 39.000 pts.

S'ha invertit més en aquelles comarques que més renda tenien accentuant així les diferències de riquesa entre comarques.

Per veure el nivell de sectarisme de la inversió efectuada en aquest període podem analitzar quina ha estat la inversió en aquelles comarques en les que el vot a CiU és superior o inferior al mig.

Veiem com les comarques amb més vot de CiU tenen un nivell d'inversió equivalent al doble de les altres. I aquesta afirmació és vàlida per cada un dels anys, que va des del 1982 fins el 1988. L'extrem més lamentable d'aquesta progressió el tenim precisament aquest any i l'anterior. Convergència sempre ha avantposat els seus interessos als del país i quan hi ha eleccions encara més.

Martí Carnicer

Tot per Catalunya?

Jordi Pujol ha dit a l'inici de la pre-campanya que volia passar a la història com un home que tot ho ha fet per Catalunya. Estem segurs que el seu propòsit és compartit per molts catalans d'avui, com ho fou per tots aquells que en el passat van sacrificar oportunitats, fortunes i fins i tot la vida per la causa dels nostres drets i llibertats. El lloable propòsit de Jordi Pujol té il·lustres i exemplars precedents, i en si mateix mereix tot el respecte. Però...

No és pas segur que en tots aquests precedents Jordi Pujol hi pugui trobar coincidències exactes. Quina coincidència hi ha entre Jordi Pujol i Jaume Compte, mort al CADCI la nit del 6 d'octubre? L'amor a Catalunya? Sens dubte. Però la Catalunya en què pensava Jaume Compte la nit del 6 d'octubre no és la mateixa en què pensa ara Jordi Pujol, ni de bon tros. Es podrien multiplicar els exem-

ples amb gran facilitat i sense moure'ns del nostre segle XX. L'amor a Catalunya ha estat, és i serà plural, i es modula de moltes maneres, sense que cap d'elles pugui aspirar a sobrepassar en intensitat o ardor les altres.

El que valen són els fets

I encara: mentre un home viu i actua, allò que parla per ell són els fets, no les intencions. Ja se sap que de bones intencions l'infern n'és ple. La vida humana és oberta a totes les possibilitats, a totes les glòries, a tots els fracassos, a la traïció, a la insignificància, a la bogeria. Només quan el dibuix d'una vida és clos, es pot fer una lectura dels fets amb la falsia de les intencions per obtenir una síntesi final. Perquè sempre és ben possible, mentre vivim, que les intencions vagin molt més enllà, perillosament

molt més enllà que els fets.

Quan Jordi Pujol diu que vol ser vist com algú que tot ho ha fet per Catalunya, ens invita a pensar que també els seus fracassos han estat impulsats pel seu amor a Catalunya. I aquí potser caldria una mica de pudor. El bon nom i l'amor de Catalunya ens haurien de fer molt circumspectes i, sobretot, molt crítics quan comentem errors que no beneficien Catalunya. Si proposar una LOAPA pot ser un error contra Catalunya, també ho pot ser enfonsar una banca explícitament catalana.

Cada cosa al seu nivell, i cada error en el seu estat pur i simple. Si Jordi Pujol vol donar una dimensió finalista al seu amor a Catalunya, ha de comprendre que invita tots els catalans a ser molt crítics amb les seves actuacions. L'amor a Catalunya el compartim tots i, mentre que es demostrï el contrari, s'ha de suposar en tots els

catalans. Si es fa bandera d'allò que és comú i que ens uneix a tots, el nostre rigor ha de ser implacable cada vegada que veurem l'amor a Catalunya mal servit, deficientment servit, interessadament o volublement servit.

I ja s'entén que és inevitable que en aquest exercici crític hi intervingui la idea que cadascú té de Catalunya. Tots estímem Catalunya d'una certa manera, i per això del nostre passat i del nostre present hi ha coses que ens agraden i coses que abominem. De vegades, les preferències han pres forma de fòbies i filies, i per això Vicens i Vives subratllava com el català és un subjecte històric molt donat a la revolució, amb el benentès que al nostre país la febre revolucionària ha afectat igualment dretes i esquerres, la busca i la biga, els nyerros i els cadells, liberals i carlins, burgesos i anarquistes, catalanistes i lerrou-xistes, i aquí m'aturu.

Benvinguts als comitès 88

Qui hi cap?

Els comitès 88 estan oberts a tothom. Malgrat això, i per evitar malesentesos, convé aclarir algun petit detall.

- S'hi sentirien incòmodes aquells que s'honoren en ser de dretes.
- Els que troben gust en trepitjar els altres.
- Els pobres racistes.
- Els conservadors quimèrics.
- Els que tenen vocació de solitaris, o els que pretenen créixer a base d'envair.
- Els que frueixen amb les desigualtats.
- Els que pensen que no hi ha res a fer.
- Els que afirmen que tots els polítics són iguals, i a sobre es queden tan «panxos».
- Els que s'empassen, sense remei, que el govern actual de la Generalitat, quan fa alguna cosa, és per mèrits genialment propis, quan no la fa és per culpa de Madrid, i quan fa una cosa lletja és perquè a Madrid la fan pitjor. (A aquests, tinguin l'edat que tinguin, abans de formar part dels comitès 88, se'ls prega que entenguin que no som en un parvulari).
- Els qui es mantenen insensibles davant les injustícies i l'opressió que pateixen altres pobles, ja sigui a Xile, a Sudàfrica, a Nicaragua o a Palestina. Un mínim de sentit de la vergonya

és un aval per trobar-se bé en els comitès 88.

- Els fans de Reagan, Thatcher, Fraga, Roca i Cia. Brillaran per la seva absència.
- Els que viuen a sobre i per nasos són indiferents a allò que els passa als que des d'abaix aguanten.
- Els qui estan convençuts que a Catalunya les coses no poden anar millor i que el govern actual és una meravella, més que participar en els comitès 88, que toquin fusta.

Els comitès 88 estan pensats per a tots, menys pels casos extrems enumerats.

Tampoc no estan pensats per a la «gente bien»: els comitès no són Puerto Banús.

La immensa majoria hi té cabuda.

Qui som?

Els comitès 88 són una porta i un espai pels qui desitgem entrar, amb la força de la convicció, en una nova etapa de Catalunya, amb més bon peu i menys mala pata que fins ara.

Els comitès 88 són una cita per a tots els qui creiem que cal fer front a les realitats antipàtiques en comptes de fer-les servir inútilment com una excusa.

Els comitès 88 donen la raó als que

opinem que les coses funcionarien millor si el govern s'acostés als habitants.

Els comitès 88 són una trobada pels que estem convençuts que si som capaços de crear riquesa i distribuir-la amb igualtat, tot anirà més bé i viurem amb més pau i tranquil·litat.

Els comitès 88 permeten que es coneuguin tots aquells que tenim indicis suficients com per pensar que la tensió és dolenta per la salut.

Els comitès 88 demanen que diguin la seva tots els interessats en tractar el tema-repte del canvi de segle. El vint-i-u ens cau a sobre, amb la revolució tecnològica i el canvi permanent, i ens manca posar-nos a punt per poder instal·lar-nos-hi amb una mínima garantia de confort per a tothom.

Manquen motius?

No pensem que la democràcia exigeix crítica, diàleg i la participació de tots?

No ens creiem amb el dret i ens veiem amb cor per incidir en les decisions de govern que incidiran sobre la nostra pròpia vida i la dels nostres fills?

No creiem que no hi ha cap raó perquè ningú ens vulgui tancar la boca?

No és matemàtic que oblidar-se de la joventut és un suïcidi nacional a pocs anys vista?

No creus que és inacceptable que els que s'omplen la boca amb la paraula Catalunya s'oblidin que tenim cent pobles on falta aigua per beure, saquegin el seu paisatge, aprofitin els seus rius per fer-ne clavegueres, deixin morir les muntanyes i converteixin el nostre país en un dels racons més trinxats d'Europa?

No ens plantem davant el fet que Catalunya sigui la nació destinada a representar el trist paper de reducte de la dreta espanyola?

No notem a faltar l'alegria?

No creiem que pot ser entre grotesc i tràgic per a Catalunya que haguem d'estar quatre anys més governats per una gent embolicada en símbols, que plora i que no està per la feina?

No pensem que no vindria malament fer un esforç per donar a la política més dignitat de la que té?

No titllem de desvergonya el fet que un govern inverteixi més on més tenen i menys on més es necessita, eternitzant els desequilibris?

No tens la sensació que els teus coneixements i la teva experiència poden ser bona aportació que ajudi a fer possible que entre tots vencem l'obstacle i entrem amb il·lusió en una nova, estimulant i positiva etapa de progrés a Catalunya?...

«Vejam què diu»

Hi ha molts catalans, i Jordi Pujol n'és un, que segueixen al peu de la lletra allò de «Puix parla en català, Déu li'n do glòria». Aquesta divisa ve del fons de l'enfonsament de Catalunya, de l'època més negra, esvaïda i captaire de la nostra història, quan la consciència catalana feia la viu-viu a través d'expedients ben poc consistents. Gràcies a Déu, som molt lluny d'aquella decadència tan poc honorable, i la Catalunya d'avui és capaç de regirar la divisa en el sentit que proposa Joan Fuster: «Puix parlar en català, vejam què diu».

La Catalunya moderna ha dit coses, i la seva importància objectiva és proporcional a les coses que té per dir i pot dir i segurament no diu, en aquesta època en què els seus dirigents estan obsessionats a dir coses subjectives, molt respectables, però molt poc operatives.

Causa un neguit no exempt de preocupació seriosa veure com Jordi Pujol, i no sols ell, passeja pel món unes actituds pidolaires i mendicants, intentant que el Papa, el Consell d'Europa o la CEE admetin la llengua catalana en alguna de les seves activitats o manifestacions.

És molt probable que el gran amor de Jordi Pujol per la llengua, que compartim sense cap reserva, l'hagi fet anar perillosament molt més enllà de les possibilitats objectives que té la llengua de ser reconeguda en àmbits internacionals i de les seves pròpies possibilitats com a impulsor de la llengua en aquests àmbits.

Cal generalitzar la llengua

No ens enganyem. Durant molts anys la nostra lluita ha de consistir a generalitzar la llengua a Catalunya mateix, a prestigiar-la tant com sigui possible, assegurant-ne un conreu i un aprenentatge al nivell més alt possible i intentant que l'actual i molt tímid procés d'introducció del català en parcel·les ben delimitades de la vida espanyola creixi i s'expansioni.

Després, ja en parlarem. Sense un Shakespeare, un Cervantes, un Molière, un Goethe, un Dante, la nostra llengua té el gruix que té i no ens permet de viure d'il·lusions per més ben intencionades i amoroses que siguin.

En aquest context, fa pena de saber que un responsable europeu ha rebut fa poc Jordi Pujol dient-li d'entrada que no li parli del català. Vol dir que ja ens veuen la sola abans d'aixecar la sabata? El mateix li vas passar a Cambó quan, en una visita amb els voluntaris catalans de la Primera Guerra Mundial a Clémenceau, en parlar de les ànsies de llibertat de Catalunya i del concurs que esperava que hi aportés França, va obtenir aquella resposta tan seca: «Monsieur Cambó, pas d'histoires». Cambó va comprendre que havia comès un ridícul patriòtic. Jordi Pujol ha comès el ridícul lingüístic. Això no vol dir que no estimi Catalunya. Vol dir només que l'estimaria molt millor no fent aquests ridículs.

Jaume de Puig

Historiador,

és membre del Club Emprius

i va ser secretari de Tarradellas

quan aquest era president de la Generalitat

Article publicat al Diari de Barcelona
el 27 de març de 1988

LA CAIXA DELS TRONS

Privatitzar la televisió pública?

Hi ha dades més que suficients per témer que des de les més altes instàncies convergents s'intenta repetir en el terreny de la televisió el que ja s'ha fet en el camp dels jocs i apostes de la Generalitat. Es tracta, en definitiva, de privatitzar un servei públic. Únicament des d'aquesta òptica podem entendre les negociacions endegades amb el cèlebre empresari italià *Silvio Berlusconi*, que han sortit a la llum pública d'ençà del recent viatge a Itàlia de *Jordi Pujol* i han tingut continuïtat a través de sengles viatges posteriors a Milà d'una delegació del Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CC/RTV) o del Director General i altres alts càrrecs directius d'aquest ens públic.

Totes les dades apunten a una evident privatització de *TV3*, que posteriorment s'extendria també a *TV4* quan aquest nou canal de televisió de la CC/RTV entrés en funcionament. La privatització vindria marcada per la concessió de l'exclusiva de publicitat a *Fininvest*, el gran grup empresarial de *Berlusconi*, que per altra banda esdevindria indirectament en un dels principals proveïdors de programes de tota mena a les televisions públiques de Catalunya. D'aquesta manera, i sense arriscar ni una sola pesseta, *Berlusconi* controlaria dos canals de televisió i en condicionarà la programació d'una manera progressiva, fins al punt que no sembla gens agosarat apuntar que s'accentuaria el tarannà comercial de *TV3* i *TV4* neixeria ja condicionada decisivament pels interessos propis del negoci privat.

Ultra altres consideracions no gens negligibles —tenint en compte els contractes lleonins signats per altres empreses públiques depenents de la Generalitat, com ara el ja cèlebre i polèmic contracte subscrit per l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes (EAJA) amb l'obscura empresa *Luditec, S.A.* en relació amb les loteries, és de témer que novament una societat privada s'embutxacaria innecessàriament diners que haurien de revertir en les finances autonòmiques, i que a més entrarien en joc també estranys moviments de divises—, cal tenir en compte que l'existència de les televisions públiques s'explica i justifica únicament en la mesura que es tracta d'uns serveis públics, i està clar que en mans de *Silvio Berlusconi* *TV3* y *TV4* deixarien de ser-ho. És clar que tampoc ara ho són del tot, perquè *TV3* privatitzada al servei dels interessos polítics de *CiU*, per una banda, i per l'altra perquè la seva programació actual és una mala còpia de les programacions habituals en les cadenes privades de televisió d'un caràcter eminentment comercial.

«Un empresari que també té una televisió»

Fet i fet, ja ho va saber entendre d'allò més bé *Valerio Lazarov*, el màxim responsable de la divisió de televisió del grup empresarial de *Berlusconi* —i, per tant, director de *Canale 5*, *Rete 4* i *Itàlia 1*, entre d'altres emissores— quan, amb motiu de la visita de *Jordi Pujol* als estudis de l'empresa i quan va presentar-lo a *Rafaella Carrà*, una de les grans estrelles de la casa, va fer-ho dient que es tractava d'«un empresari que també té una televisió a Catalunya». Perquè massa sovint sembla que *TV3* —com, per altra banda, tota la CC/RTV, és a dir, també les Emissores de la Generalitat: *Catalunya Ràdio*, *Ràdio Associació de Catalunya* i *Catalunya Música*— siguin meres empreses privades, propietat personal de *Jordi Pujol* o, a tot estirar, de *CiU*.

Per això cal estar amatents davant del que pot ser la definitiva privatització de la televisió pública nacional de Catalunya. Cal seguir amb atenció aquest estrany joc de mans amb què volen sorprendre'ns, perquè mentre ens parlen de la posada en marxa de *TV4* com un nou canal bàsicament obert a la problemàtica cultural i comarcal de Catalunya, paralel·lament preparen una gran operació econòmica que pot hipotecar gravíssimament el futur de la televisió autonòmica catalana, sobretot pel que fa a la seva programació, però també respecte a les seves finances, fins ara ben pre-

càries i cada vegada més necessitades de quantioses subvencions de la Generalitat.

La vida és una tòmbola?

I mentrestant, és clar, veure la televisió en el nostre país ha esdevingut assistir a una successió pràcticament ininterrompuda i interminable de toda mena de jocs i concursos. En una cursa sense precedents entre els diversos canals públics, però amb *TV3* destacada clarament en el primer lloc fins al punt que els jocs i concursos ocupen ja més del 15% del conjunt de la seva programació, estem assistint a un gran joc dels disbarats. L'excitació sistemàtica de la competitivitat com a valor màxim, la promoció de l'agressivitat i la potenciació del guany fàcil i del diner com a únic objectiu vital possible són els trets bàsics de gairebé tots aquests programes, la proliferació abusiva dels quals a les nostres televisions públiques esdevé un d'aquells escàndols que ens hauria de fer reflexionar. Encara que això passa en un context social molt més ampli, dominat també per tota mena de jocs i apostes, que ens fan recordar allò que —us en recordeu?— cantava la *Marisol* quan encara no era la *Pepa Flores*: «¡La vida es una tómbola, tom-tom-tómbola, la vida es una tómbola, tom-tom-tómbola!». I és que potser sí, per alguns la vida deu ser una tòmbola.

Jordi García-Soler